

TÄHEKE

NR. 8 1963

Isa luges ajakirja. Ajakirja kaanel oli suur, suur pilt. Soomus-
autol seisis mees, mitte sõjaväevormis, vaid tagasihoidlikus
mustas mantlis. Ta pidas kõnet ja rahvas kuulas teda.

Sa tundsid selle inimese kohe ära.

„Lenin!“ ütlesid sa.

„Muidugi – Vladimir Iljitš Lenin!“ kordas isa. „Tema nime tea-
vad kõik.“

Sa vaatasid oma pluusile. Vasakule poole rinnale on kinni-
tatud punane viisnurkne täheke. Tähekeselt aga naeratab
sulle vastu kolmeaastane Volodja Uljanov.

Volodja õppis hästi. Kui ta suureks kasvas, valis endale kõige
raskema elukutse. Vladimir Uljanov-Leninist sai tööinimeste
parema elu eest võitleja.

Huviga kuulasid sa isa juttu.

„Varem kündsid talumehed hobuste-härgadega, nüüd aga mürisevad meie
põldudel traktorid ja kombainid. Lenini näpunäidete järgi süttisid elektri-
lampide tulesilmad ka kõige kaugemates külades.“

„Ja inimesed õppisid lugema ja kirjutama,“ täiendasid sina.

„Ehitati uusi koole, haiglaid, lasteaedu, tehaseid...“ lisas isa.

„Kremlis tornidele kinnitati rubiinpunased viisnurgad. Nende võidutähiste
noorema venna – oktoobrilapse tähekesse – pärandas aga Lenin sulle. Kas
sa tead, mida see märk kõneleb?“

Ta räägib, et pead olema tubli ning töökas, viisakas ja abivalmis. Ja õp-
pima niisama hästi, nagu õppis Lenin.

MATEMAATIKAT ARMASTA!
OLE TERANE, JUURDLE, UURI!
MINU KOMBEL SIIS ÜSKORD SA
TEED TEGUSID KUULSAID, SUURI.
SUUDAD MÄGE SULES KANDA,
UUE SANGI JÕELE ANDA.
ÜHEL PÄEVAL VIIB SIND TEE
KAUGELE PLANEEDILE.

АТОМИК

EH-EHEE! KULL ON VAHVA SEE,
ET KOOL JU VARSTI ALGAB.
KUI LÄHED, LÖBUS NÄGU TEE
NÖPSNINALISTE SALGAS!
JA ÄRA KARTMA LÕÖ,
KUI VAHEL RASKEKS LÄHEB,
SEST IKKA TUBLI TÕÖ
TOOB RÕÕMSAD MÕTTED PÄHE.

Burattino

TEAB SEDA IGA JÜTSIKE,
ET KOOLIMÜTS ON SAMA KENA
KUI PUNAST VÄRVI MÜTSIKE,
TAL TAHTSUST AGA MÄRKSA ENAM.
SEEPÄRAST TEMAST LUGU PEA
JA NARRI TEOGA ÄRA MÄÄRI.
NING OLE ABIVALMIS, HEA,
SIIS AASTA LÄBI KIITUST VÄÄRID.

Punamütsike

IKKA NÖRGEMOID KAITSE, AITA,
ULEKOHTUSEID ÄRA PAITA.

Saabastega Klass

Illustreerinud A. VENDER

Juhan jutustab

OLIVIA SAAR

EMA,
ME ÕPETAJA ON KENAI
KUI SILMA VAATAB –
MA EI NIHELE ENAM,
VAID KUULAN TA JUTTU
TUNDRAST JA TAIGAST,
ME SUURE KODUMAA
IGAST PAIGAST.

TEAD,
ME ÕPETAJA ON HEA!
MU MUHULE MÄÄRIS
TA KOLLAKAT ROHTU,
ISE VANGUTAS PEAD:
„KULL OSKAD SINA
NEID MUKSE SAADA!
MATKAL MUKSUDETŠEMPION
ON MEIL KAASAS.“

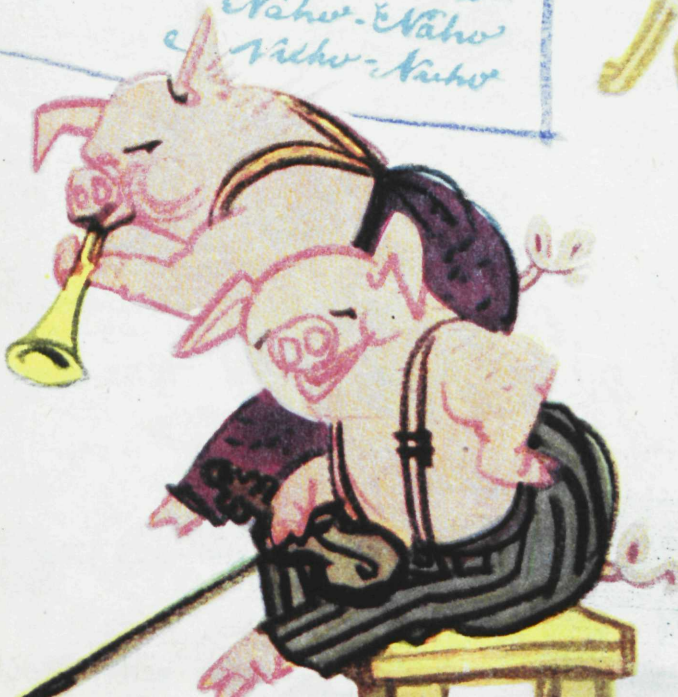
EMA,
KUI TULI KEVAD,
TEISI HINDEID MEIL POLNUD
KUI NELI JA VIIS.
KLASS RÕOMUST MEIL KÄRAS.
TA NAERATAS SIIS.
VIST MEIE PÄRAST
TA NAERATAS NII?

TEAD,
ME ÕPETAJA ON HEA!
KA TEISES KLASSIS
HÄSTI ÕPPIMA PEAN.

ÄRA OLE LAISK JA MAIAS,
OLE USIN, TÕOLE NOBE.
KOOLI- VÕI KOLHOOSIAIAS
MULD SIIS IKKA PUHAS, KOBE.
EMAL POLE TARVIS PUID
ENDAL KÕÕKI TASSIDA,
SÕOTA KANU, KUULIKUID.
TORE ON JU RASSIDA!

Sigala
1963

Eläho - Eläho
Käho - Käho
Väho - Väho

Jänese poeg Tim

INGLISE KIRJANIK ALISON UTTLEY

Tuul ulgus ja vihma tuli kui oavarrest. Tilluke jänese poeg, silmad vidukil ja pea maadligi, lippas tormiga võideldes kodu poole. Uhe vabarnapuhma otsas käristas ta lõhki oma püksid ja astlapõõsa külge jättis tükikese kasukast, lõi ära nina ja kriimustas lõua, aga ei olnud tal nüüd enam aega oma haavu siluda. Ta muudkui sibas ja sibas tolle mõnusa väikese majakese poole, kus tema ema parajasti

leiba küpsetas. Viimaks ometi nägi ta avatud ust ning haistis sooja leiva lõhna. Ja ta tormas tuppa, ilma et oleks tillukesel pruuni uksemati peal oma jalgugi pühkinud.

„Mis lahti, Tim?“ küsis jäneseema ahjuust kinni pannes. „Mis juhtus?“ Ja ta uuris murelikult Timi, kes põrandal kõssitas.

„Keegi ajas mind taga!“ nuuksus Tim hingetult.

„Ajast taga?“ kostis jäneseema. „Ja mismoodi ta välja nägi, mu poeg?“

„Kole suur ja lärmas valjusti,“ vastas Tim värisedes. „Muudkui jooksis mu ümber, tahtis kasukat maha kiskuda ja napsas mind pükstest.“ Ja ta nuuksatas. Ema silitas tal lohutades pead.

„Mis ta ütles?“ küsis ta siis pojalt. „Kas ta rääkis või urises?“

„Ta tegi uu-uu-uu, uu-uu-uu, uu-uu-uu, uu-uu-uu,“ niitsus väike jänku.

„Oi, see oli ju paljalt tuul, mu poeg,“ lausus jänkuema naerdes. „Tuult ära pelga kunagi, sest tuul on meie sõber.“ Ja ta ulatas pojale koorukese värsket leiba ning nii sai tilluke jänku peagi oma rahu tagasi.

Järgmisel päeval aga, kui jänese poeg Tim parajasti heki all tükikest magusat rohtu näsis, läks taevast äkki pimedaks ja üle laotuse vuhises rahetorm, puistates alla nõeltravaid raheteri. Need kargasid otse väikese jänku turjale ja ehmatasid ta vaesekese poolsurnuks. Minema tormas siis meie jänku, ülepeakaela lippas ta – valge sabajupp üles-alla jõnkslemas ja silmad hirmust pärani. Teel kaotas ta taskurätiku ja tihnikusse jättis salli, kuid ei olnud tal enam aega neid üles korjata – nii suur oli ta rutt.

Ja nii lidus ja lippas ta jälle tolle mõnusa väikese majakese poole, kus ema parajasti tillukesel kivist praepannil kooke pillutas ja neid sealt kaussi napsas.

Viimaks ometi jõudis Tim ukse juurde. Ja tormas sealt tuppa, ilma et enam oma turris kasukatki oleks silunud.

„Mis viga, Tim?“ küsis jäneseema praepanni käest pannes. „Mis juhtus?“

„Keegi ajas mind taga!“ hüüdis Tim end ema seeliku taha peites. „Ajast taga?“ hüüdis jäneseema. „Ja mismoodi ta siis õige välja nägi?“

„Suur ja must,“ vastas Tim. „Ta loopis raskeid kive mu pihta, lõi mulle vastu nina ja vastu selga ja kõrvu. Tal pidi küll tuhat kappu olema, et ta nii palju kive jõudis loopida. Ja iga kord tabas ta mind ja tegi mulle haiget.“

„Mis ta rääkis?“ päris jäneseema poega põrandalt üles tõstes ja tema kasukat kohendades.

„Ta kisendas ss-sss-sss, sss-sss-sss,“ nuuksus väike jänku.

„Oo, see oli ju paljalt rahetorm, Tim,“ selgitas jäneseema.

„Rahetormist ära tee kunagi välja, sest see puhastab ju õhku ja teeb meie, jäneste jaoks kõik nii värskeks ja klaariks.“ Ja ta ulatas väikesele jänese pojule kollase pannkoogi, millele natuke suhkrutki peale puistatud. Ning tilluke jänku unustas peagi oma hädad.

Järgmisel päeval aga, kui Tim parajasti nurmenukku näksis – kõige esimest, mis ta oma lühikese eluea jooksul näinud –, tabas teda uus hirm. Taevas puhkes pikseraju. Välgud särvisid vaese Timi ümber ning kõmasid kõuekärgatused, mis mägedest vastu kajasid. Tulistjalu lippas Tim jälle kodu poole, sinna tillukesse sooja majakesse, kus tema ema parajasti lõkke peal teekooke pruunistas. Viimaks jõudiski ta ukse juurde, ja teekoogilõhn pani tema vurrud tukslema. Ei olnud Timil enam aega märgagi oma kasukalt maha raputada – nii kähku tormas ta tuppa.

„Mis viga, Tim?“ hüüdis jäneseema, kui pojuke toolile komberdas. Ja ta pani praekahvli käest ning kummardus Timi kohale. „Mis juhtus, pojuke?“

„Keegi ajas mind taga!“ sosistas Tim värisedes.

„Ajast taga?“ kostis ema. „Ja mismoodi ta välja nägi?“

„Kõle suur ja kõrgel!“ hüüdis Tim. „Ta torkis mind heledate mõõkadega ja välgutas tulesid silme ees.“

„Ja mis ta ütles?“ päris jäneseema õrnalt.

„Ta möirgas uu-uhuu, uu-uhuu, uu-uhuuu, uu-uhuuu!“ ulgus väike jänku.

„Oo, see oli ju paljalt pikseraju, mu poeg,“ vastas jäneseema rahustavalt. „Pikset ega värku ei maksa sul küll karta. Jänesele ei tee need kunagi häda.“ Ja ta ulatas Timile suure-suure teekoogi, ja Tim istus tule paistel ning muudkui näsis, kõik mured ja hädad sedakorda jälle seljataga.

Kuid siis tuli päev, mil jänesepoeg Tim kord sõnajalapuhmastes mugavalt ja mõnusasti tukkuma jäi. Ja kui ta seal niiviisi tukkus, tõi tuul tema ninna mingisugust imelikult võõrast lõhna, ning äkki

ärkas Tim unest. Ta uuris ümbrust ja märkas üht veidrat looma rõõmsas kepsus tema poole kappamas. Ei olnud see lambatall ega hobusevarss, ei vasikas ega isegi mitte põrsake. Nii vallatu näis ta, nii rõõmsalt keksles ta seal oma neljal karvasel jalal, et Timil kange tahtmine tuli temaga kulli või peitust mängida. Kui lustakas olevus see oli! Ja kui kähär oli tema kasukas ning too pikk sinna-tänna vehkiv saba! Ta polnud veel Timi märganud, sest sõnajalad varjasid meie väikest jänkut, ent juba oli Tim otsuse teinud ise välja karata ja talle vastu minna. Ja enda poole kojugi oleks Tim teda kutsunud, kui mitte torm poleks äkki ühest taevas rippuvast tumedast pilvest alla tuhisenud.

„Hoia end! Hoia end!“ ulgus raevukalt tuul ja puhus pahupidi Timi kasuka, nii et Timil päris külm ja kõle hakkas.

„Köss! Köss!“ ägasid puud õnnetu Timi kohal oksa viibutades ja oma raage kui tillukesi puiseid sõrmi ragistades.

„Jookse! Põgene!“ hüüdsid põõsad teravate astlatega oma oratoolisi harusid plöksutades ja sahistades.

„Käi minema! Käi minema!“ möirgas kõu musta pilve sees oma trummi kõmistades. Ja välgud särvisid ning näitasid Timile tolle lõbusalt tantsiskleva looma teravaid hambaid. Raheterad klõpsatasid alla ning kukkusid otse rumala Timi nina pihta, nii et meie Timike ümber pööras ja jooksu pistis, tundmatut olevust omapead sinna märjale põllule mängima jättes.

Ja jälle sibas Tim tolle ohutu ning kindla majakese poole, kus tema ema parajasti metsõunatorti valmistas. Robinal tormas ta tuppa ja viskus potsti! oma tammepuust pingile.

„Mis viga, Tim?“ päris ema taigiarulli maha pillates ja õunaliuda ümber paisates. „Mis lahti, mu pojuke?“

„Ema, ma nägin üht looma. See ei olnud ei tall ega varss, ei vasikas ega põrsas, vaid üks kenasti keksiv loom. Tahtsin temaga mängima minna, aga tuul puhus ja raheterad peksid mind ja pikne tõreles minuga, ja kõik nad ajasid mind koju.“

„Mismoodi see loom välja nägi, pojuke?“ päris jäneseema pörandat pühkides ja oma metsõunu üles korjates.

„Valge, lahkete silmadega, pikkade kõrvade ja läikivate hammastega, ema. Ja tema käpad muudkui tantsisid ja tantsisid.“

„Ja mis ta ütles, Tim?“ hüüatas jäneseema kahvatades.

„Auh-auh! Au-auh!“

„Heldeke, see oli ju koer, Tim!“ sosistas jäneseema hirmunud häällega. „Hoia sa koera eest! Oma teravate hammastega oleks ta su sealsamas maha murdnud!“

Nii istus siis nüüd väike jänesepojuke ahjunurgas pingil, sojendas tule paistel varbaid ja õppis oma esimest õppetundi:

„Kanarbikus kössita
hoolimata ilmast,
vihmast, rahest, külmast.
Põgene vaid koera eest
või kui märkad jahimeest.“

VALVURI MAJA

JAAN RANNAP

Igal hommikul käisid oktoobrilapsed koos tähekesejuhi Teeduga kolhoosi suures aias abiks. Nad aitasid umbrohtu kitkuda, kastsid redisepeenraid või tassisid hernekeppe. Aga kui päikesekell basseini juures keskpäeva näitas, jooksid oja äärde suplema.

Ühel hommikul tuli Teet käruga:

„Täna hakkame peenarde vahelt kive kokku vedama.“

Peenarde tegemisel oli aiatööbrigaad raudreha ette jäänud kivid vagudesse tõmmanud. Nüüd tõtsid lapsed need Teedu kärusse ja sõidutasid aianurka hunnikusse.

Töö hakkas juba valmis saama, kui Priidik tuli jooksuga:

„Küll mina leidsin alles suure kivi! Ei seda jõua üksi kärusse tõsta.“

Priidik juhtis kivikogujad uhkelt sõstrapõõsa juurde. Seal viluvarjus lebas lai paelahmakas. Kui aga mitmekesi taheti seda tõstma hakata, keelas Teet:

„Arge seda kivi võtke. Selle all elab aiavalvur. Praegu magab ta öise valvekorra väsimust.“

Lapsed vaatasid ülltutunult Teetu. Kas see oli nüüd naljajutt?

Mis aiavalvur see ka on, kes kivi alla elama mahub?

Aga Teet kinnitas:

„Kange valvur on. Vaadake, kas leiate tema maja lähedusest mõne nälkja söödud maasika!“

Kuidas lapsed ka maasikalehtedes sorisid, nägid nad ainult terveid marju. Alles siis, kui kivimajast kaugele eemale mindi, leidis peenral ka auklikuks puuritud maasikaid. Sinna vist valvuri silm ei ulatunud.

Kui päikesekell keskpäeva näitas ja lapsed kilgates oja poole jooksid, poetas Priidik enese põõsaste varju. Tasakesi läks ta paelahmaka juurde ja laskus selle kõrvale põlvili. Raskelt ähkides kergitas ta kivi ühe serva kõrgemale.

Paelahmaka all istus suur kärnkonn ja pilgutas Priidikule silma.

Veider mees

KALJU KANGUR

KUST TA MEIE AEDA SAI,
MEHIKENE ROHMAKAS,
LIPIK-LAPIK, IMELAI,
HULLUMOODI KOHMAKAS?

SELJAS PINTSAK NAGU KOTT,
KUKLAS VANA KAABULOTT.

TURRIS TURI,
SEDA MEEST
UURIB MURI
TAGANT, EEST.

ON SEL MEHEL VAHEST EES
KAVATSUSED HALVAD?

RUMAL MURIKE, SEE MEES
AIAS MARJU VALVAB!

Meie Jutal Jonniisu . . .

UNO LEIES

MEIE JUTAL JONNIISU,
VÄIKE SUUKE NUTTU KISUB:
„ÄÄ, ÄÄ, ÄÄÄ . . .“

LAMMAS JUTA JUURDE RUTTAB,
AITAB VÄIKSEL LAPSEL NUTTA:
„MÄ, MÄ, MÄÄ . . .“

NUTAVAD NÜÜD KAHEKESI,
MÕLEMAL ON SILMIS VESI:
„ÄÄ, MÄÄ, ÄÄ!“

Pidu

ERIKA ESOP

AHVIPERES
PIDU OLI,
AHVILAPS SAI VABA VOLI
PALMIPUU PEAL KARATA!
AGA
OH, MIS PARATA:
KÕRGELT OKSALT
ALLA POTSAS,
KUÜKUS KÕVA KIVI OTSA.
KULMULE
SAI SUURE MUHU,
– KES NÜÜD MUHU PEALE PUHUKS?

ANNA KARDAŠOVA

AMEERIKAS UKS VAIKE POISS
KÄIS TÄNAVAL, PEAS VANA SONI.
TA VANUSELT KULL KOOLIPOISS,
KUID AJALEHEMUUJAKS OLI.

LINN ALLES KÖLE RÖSKEST UDUST,
SEST KOIDUAEG EI OLE KÄES.
ENT BEN ON JUBA LÄINUD KODUST,
TA LEHTI MUUTAB TERVE PÄEV.

Harri Jõgisalu

LIIVAMÄE KOLHO

Tean hästi Liivamäe elujärge, käin seal sagedasti. Mulle meeldib hoog, millega Liivamäel kolhoosi asju aetakse. Töö lausa lendab. Olgu ehitustel, põllul või karjalaudas. Terve mäejalg on maju täis: nägus keskusehoone, kool ja palju elumaju. Ehitamine aga jätkub. Hiljuti sai lasteaiad valmis. Seal käib nüüd nukkude mäng. Sööklas on potid ja pannid reas. Kokad annavad lauale sibulavormi ja rabarbrikisselli; kaubamajast võib osta kõike, mis vaja. Keskusest edasi on kolhoosi aed. Sirged read viljapuid. Marjapõõsaid ja lilli on palju. Eemal on karjalaudad. Kah uued. Ja kari on Liivamäel vägev – ilusad kirjjud lehmad nagu voolitud. Piima viivad tsisternid linnarahvale.

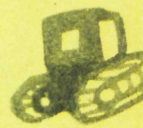
Linnast tuleb isekallutajate voor. Toob kaalisoola, superfosfaati ja nitraati – väetisi nisu-, odra-, maisi- ning linapõldudele. Liivamäel kasvatatakse vaid kõrgeid saake, leiba rahvale ja sööta karjale.

Kõik tööd teevad masinad, ja mehhanisaatorid on head. Hilise õhtuni sõidavad põldudel traktorid, künnavad ja randaalivad. Ajaviitmist ei ole. Kes tööd ei armasta või käib masinatega halvasti ringi, saadetakse kolhoosist minema. Niisugune on kord. Räägitakse, et Liivamäel on tubli esimees.

Ah et kes ta on?

Üks omakandi mees. Tubli mees, täht rinnas.

Esimehe haridust küsite? Ei, ei ole akadeemia. Tänavu kevadel

KUI SAAKS NEED RUTEM LÄBI MUUA!
TAL KODUS ÕDE OOTAB SUUA.

KÄES AJALEHED, MÕODA SKVÄRE
POOLJOOSTES RINGI LIPPAB BEN.
SIIS NÄEB, ET PINGIL KALDAÄRSEL
ON PRILLIDEGA DŽENTELMEN.

OS

Illustreerinud
M. KERNUMEES

lõpetas meie keskkooli esimese klassi.
?!?

Imestada pole midagi; brigadirid käivad alles lasteaias. See on meie maja laste mängukolhoos. Esimeheks on agronoomi poeg Ants.

Kuigi kolhoos on praegu veel liivamäel ja oktoobrilaps on esimees, tean kindlasti: niisugusel kolhoosil seisab suur tulevik ees.

NAERU!

INGRID KIRJUTAS SÕBRATA-RILE:

„ARMAS KAI!
VÄGA KENA KOMME ON TEI-NETEISELE MIDAGI SÜNNIPÄE-VAKS KINKIDA. SELLEPÄRAST KIRJUTA, MILLAL ON SINU SÜNNIPÄEV.
MINU SÜNNIPÄEV ON PÜHA-PÄEVAL.

INGRID.“

✕
„KAS ÜLO ON SINU VEND?“
„EI! MINA OLEN ÜLO VEND!“

✕
„EI TEA, MIKS MINU VÄIKE ÖDE SIIS ENAM EI SÕÕ, KUI TAL KÕHT TÄIS ON?“ TUNDIS KRISTA MURET.

✕
ESTER SAI KINGITUSEKS VALGED KINDAD. KAKS KORDA OLID KINDAD KÄES, SIIS OLI TÜDRUK SUNNITUD TUNNIS-TAMA: „NALJAKAS, MIKS NEED KINDAD MUSTAKS LÄKSID... ENNE OLID NAD JÜ VALGED?“

Kosmoselendude ajal lasteaias

„PEA KINNI, POISS, JA PISUT LOE SA OMA AJALEHTE MULLE. MA OLEN VANA EGA NÄE, KUID SEE-EEST TASUN HÄSTI SULLE!“

BENN HÄBELIKULT VAATAB MAHA JA RAHA VÕTTA TA EI TAHA. „OH, HÄRRA, MA EI TUNNE TÄHTI, MA PIDIN MUUMA AJALEHTI!“

HELJO MÄND

Väljas müriseb

IGAL ÖHTUL LÄINUD MOODI
UKS JA SAMA JUTT ON MEIL.

EMA ÜTEB:
„MINGE VOODI!“

MEIE VASTU:

„EII EII EII!“

LUGU LÕPEB SELLEGA,
POEME VOODI VELLEGA.

AGA KUIDAS SA SIIS MAGAD:
EKSKAVAATOR AKNA TAGA
ALUSTAS JUST ALLES TÖÖD!
PEALEGI VEEL POLE ÖÖ!

UND EI OLE,
UND EI TULE,
VÄLJAS MUUDKUI MURISEB.
KUULATES MA SILMAD SULEN.
NALJAKASTI MURISEB –
JUSTKUI KUTSUKS KEDAGI,
JUSTKUI RÄÄGIKS MIDAGI:
„RAA-RA-RAA.
KRII!
PRÖN-PRÖN-PRÖNN!
KULL ON ÖUES OLLA ÖNN!
HAKAKE KA ÖÖLISTEKS!“

„KELLEKS?“

„NENDEKS TÖÖLISTEKS,
KEL ON LUBA TERVE ÖÖ
OLLA VÄLJAS,
TEHA TÖÖD.“

Järelevaatatus

MEIL ARSTITADI KULAS ON,
TEIST PÄEVA LASTEAIAS ON.
TA VAATAB JÄRJEKORRAS,
KES ON MEIST LÄINUD PIKEMAKS,
KES PRISKEMAKS,
KES RASKEMAKS,
JA KAS ON HAMBAD KORRAS.
MIKK SEISAB SIRGELT
NAGU TIKK,
TA TAHAB OLLA HÄSTI PIKK.
KUI AGA KAALUTAKSE MEID,
SIIS KÄED TASKU
TORKAB REIN,
ET SAADA JUURDE RASKUST.
TEET JÄLLE LAHTI SUUD EI TEE,
VÕIB-OLLA AUK ON HAMBAS SEES.
KUID MINA OLEN PÄRIS AUS.
ARST MÖÖDAB MIND JA UURIB MIND
JA PÄRAST NAERDES KIIDAB MIND:
„SA OLED TUGEV, RAUD MIS RAUD,
JA TERVE NAGU KOSMONAUTI!“

Linnakaunistaja

MA TEAN UHT TÖÖD,
UHT TOREDAT TÖÖD,
MUL HAAMER ON KÄES
JA NAELU MA LOON:
MA KINNITAN SEINALE LOOSUNGEID,
KULL SINISEID,
KOLLASEID,
PUNASEID.
IGA MAJA MA KAUNIKS TEEN
PUHADE EEL,
SIIS KÕIGIL ON VAADATES
RÖÖMUS MEEL.

Pärt riisus aianurga prahist puhtaks ja seadis pallimänguks korda. Mõtle: täna külastavad teda klassikaaslased! Et teiste hulgas pidi tulema tragi Leida, keda Pärt eriti austab, pühkis poiss ka pingi rohututiga ilusti üle.

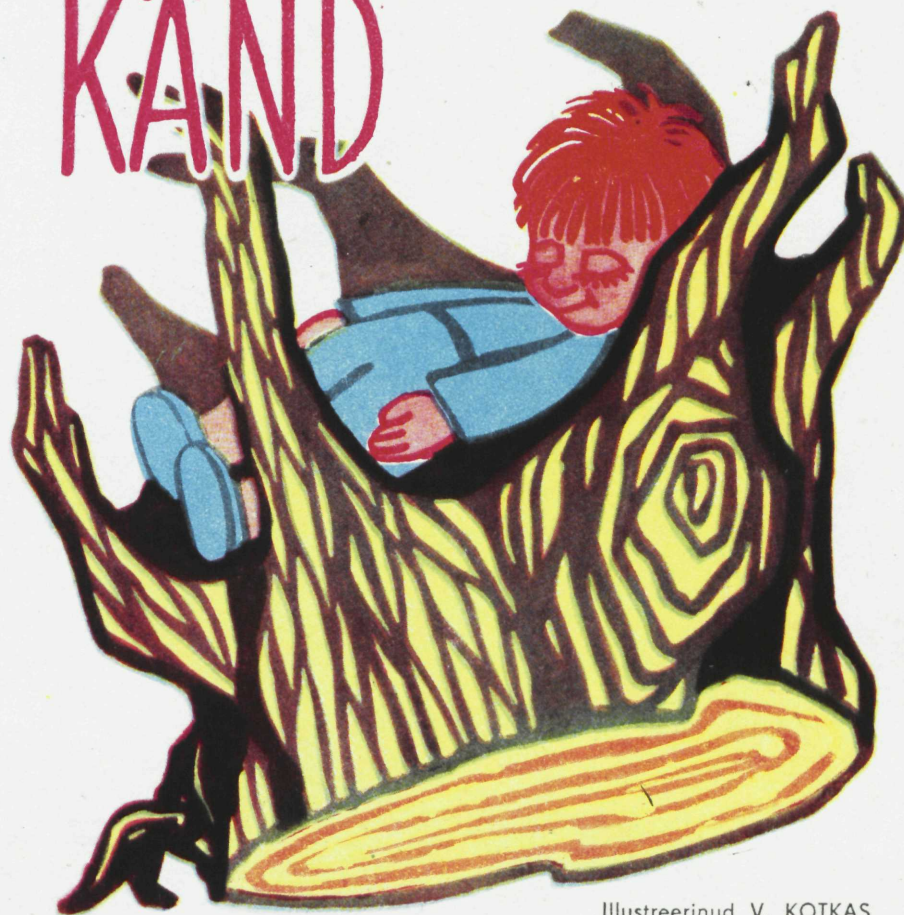
Kas nüüd on kõik? Oot-oot, veel midagi... Pärt käis garaaži taga, kus lebas hunnik maa seest juuritud kände. Poiss valis neist ühe, mis oli kuiv ja kerge, aga hästi haraline ja suur. Selle kandis ta keset palliplatsi.

Kännu-asi oli Pärdil nõnda arvestatud. Kui siin mängima hakatakse, kiljuvad tüdrukud: „Uih, üks sarviline jurakas on jalus!“ Pärt astub ligi, ajab lihased punni, võtab kännuhiiglasel sarvist kinni ja virutab platsilt minema. Ise sülitab lirtsti ja lausub: „Sa hapu silk, oli alles raske!“ Tüdrukud imestavad ja Leida ütleb – temal on igaühe kohta midagi öelda: „Eksisin, kui Pärti vaikseks tossikeseks pidasin...“

Tarvilikud ettevalmistused tehtud, käis poiss kärsitult edasi-tagasi, käed seljal, vahtides värrava poole. Sealt ei saanud veel kedagi, küll aga ilmus majauksest väike Viiu, Kubu-Juss süles. Ja otse Pärdi juurde.

„Oi-oi, kui tore voodi sul on minu lapsele!“ Ta asetab Kubu-Jussi kännu sarvede vahele. Pärt ei saanud praegu sellega leppida:

ELAR KUUS KÄND

Illustreerinud V. KOTKAS

„Kao siit oma Kubuga!“
„Las ta puhkab.“
„Saa aru, mulle tulevad külalised!“
„Jussu on kah sul külas.“

Pärt ägestus: taga targem, kui tema palliplatsilt nukk leitakse!“
„Sa hapu silk!“ hüüatas ta, haaras Kubu-Jussi ja viskas murule maha.

Poiss oli kindel, et Viiu oma lemmiku maast üles korjab ning pageb. Ent tüdrukuke jäi paigale, nuuksudes:

„No nüüd sa küll tegid Jussule haiget! Tegid talle haiget!“
Kedagi nutmas näha oli Pärdil valus. Ta katsus väikest lohutada:

„Juss ei saanud kukkumisel viga, ta on paksult riides.“

„Aga sa ütlesid talle ka hirmsa sõna.“

„Sõna lipsas suust kogemata... See-eest panen su lapse tagasi kännuvoodisse. Kiigutan magama.“

„Kiigutamine üksi ei aita, laulka.“

Pärt hõljutas kändu ja suisutas nukku, nagu Viiu muidu seda ise teeb:

„Äiu-äiu, kussu-kussu, meie kallis Kubu-Jussu...“

Järsku kostsid külaliste hääled – nood olid juba aeda jõudnud: „Pärt pole sugugi ainult meie vastu hea, ta oskab ka pisikes-tega õrn olla.“ Mispeale Leida pahvatas:

„Ikka täitsamees!“

HELJU RAMMO

Tark kukk ja kaval rebane

TEGELASED:

KUKK REBANE

REBANE (tuleb vaevaliselt komberdades): Köht on mul nii tühi, et ma ei jaksa enam käiagi. Silmade ees on päris must. Kui nüüd leiaks kuskilt mõne kanakese või kukekese. KUKK (lendab kohale ega märka rebast).

REBANE (endamisi): Oo, praad lendab otse suhu! Missugune õnnelik silmapilk!

KUKK (endamisi): Kuidas need nädalapäevad kõlasidki? Kontrollin õige, kas need jäid mulle meelde. Nädalas on

seitse päeva ja nende nimed on: esmaspäev, teisipäev, kolmapäev, neljapäev, reede, laupäev, pühapäev. Meeles! Kõik on meeles!

REBANE (endamisi): Õpib. Las õpib veel viimast korda. Varsti pistan selle targa kuke kinni ja ta laul on igaveseks lauldud.

KUKK (endamisi): Ja täna on kolmapäev. Kolmapäev!

REBANE (endamisi): Või täna on siis kolmapäev. Väga kena! (Üllahkelt.) Kukeke!

KUKK (ehmudes): Sina, reinuvader, siin?

REBANE: Mina, kukeke. Lenda lähemale ja vestleme väheke.

KUKK: Ega ma rumal ole, et sinu juurde lendan! Kelleks sa mind pead?

REBANE: Tean, sa oled tark. Väga tark! Õpid aina. Mulle ainult targad meeldivadki. Rumalatega pole ju midagi rääkida. Lenda lähemale, tark kukeke, lenda!

KUKK: Ära meelita! Tunnen sind küllalt hästi ega kavatsengi su lõunaroaks hakata.

REBANE: Kuidas sa võid nii mõelda? Täna on ju kolmapäev.

KUKK: On küll kolmapäev.

REBANE: Aga kolmapäeviti ma üldse linnuliha ei söö.

KUKK: Mida sa siis kolmapäeviti sööd?

REBANE: Kolmapäeviti sünnan ainult viljaterakesi ja ussikesi.

KUKK: Viljateri ja usse?

REBANE: Just nagu sinagi. Ainult maasiblimine pole mul veel hästi selge. Lenda, kukeke, minu juurde ja õpeta mind!

Võid sa seda teha?

KUKK: Ma õpetan igauhte hea meelega.

REBANE: Kukeke, lenda minu juurde ja õpeta mind! Siblime koos ja ajame juttu. Lenda, kukeke, lenda!

KUKK: Oota! Ütle mulle enne, kust sa tead, et täna on kolmapäev?

REBANE: Ah kolmapäev!

KUKK: Jah! Ütle, kust sa seda tead?

REBANE: Miks ma siis ei tea. Igaüks teab, et kolmapäev on kolmapäev.

KUKK: Aga mis päev eile oli?

REBANE: Eile oli eile.

KUKK: Aga mis eelse päeva nimi oli? Kui ütled mulle seda, siis usun sind, lenda su juurde ja õpetan sind siblima.

REBANE: Lendad minu juurde?

KUKK: Kohe, kui ütled õigesti.

REBANE: Ütlen! Eelse päeva nimi oli... reede.

KUKK (imestades): Reede?

REBANE: Ei, ma tegin nalja. Kas sa siis sugugi naljast aru ei saa?

KUKK: Mul ei ole aega nalja teha. Kanapere ootab mind. Lendan minema.

REBANE: Ei, ei, ära lenda!

Nüüd ütlen tõsiselt. Eelse päeva nimi oli esmaspäev.

KUKK: Esmaspäev? Tähen-dab sinu meelest tuleb esmaspäeva järel kohe kolmapäev. Aga kuhu siis teisipäev jääb?

REBANE: Eile oligi teisipäev.

KUKK: Muidugi oli teisipäev. Miks sa seda aga kohe ei ütelnud?

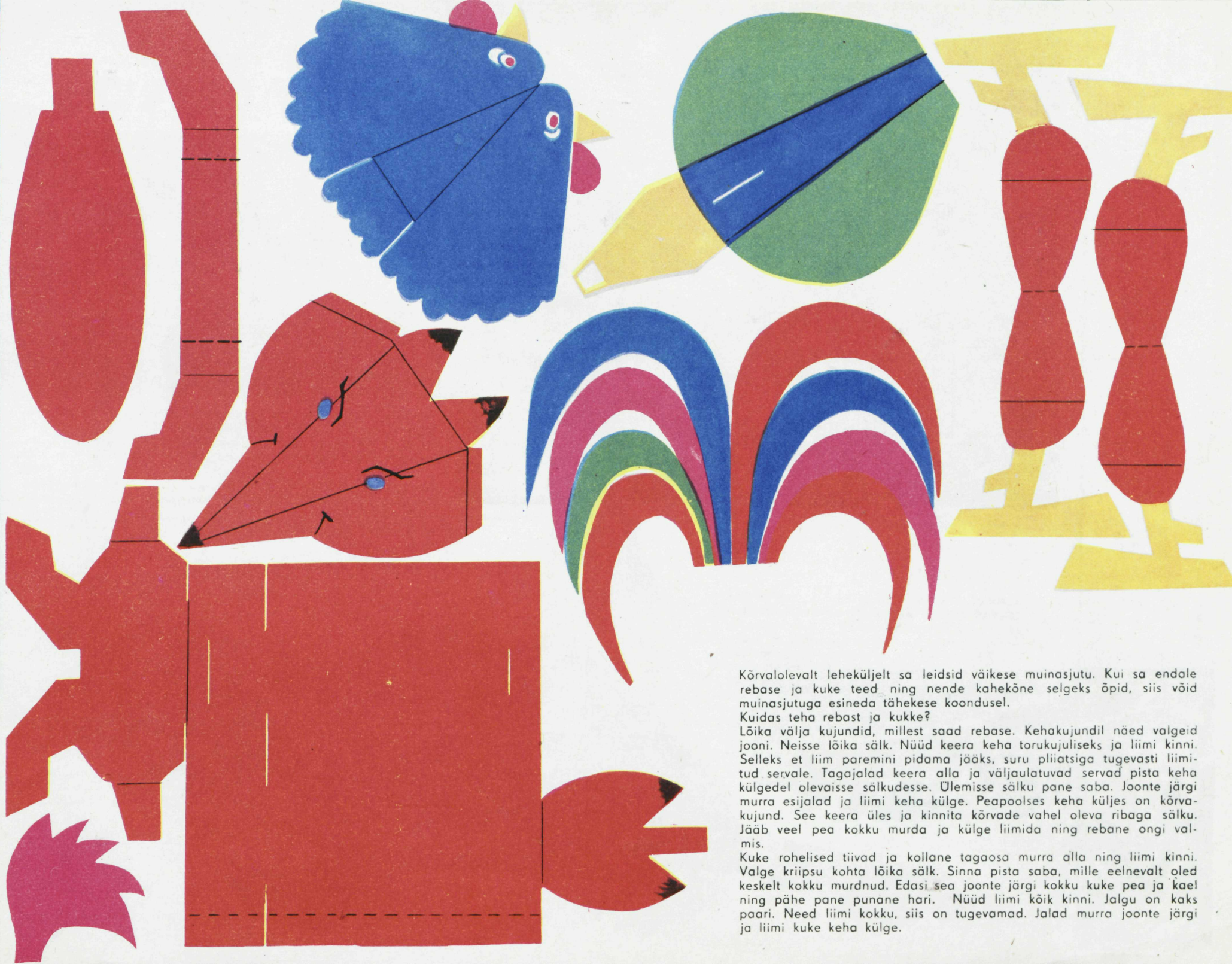
REBANE: Vaata, tahtsin teada, kas sina ka seda tead. Nüüd sain teada, et tead. Oled väga tark! Just niisugused mulle hirmsasti meeldivad. Lenda nüüd, kukeke, lenda!

KUKK: Lendangi! Sinust ainult nii kaugele, kui see vähegi võimalik on. Huvasti! (Lendab ära.)

REBANE: Ära lendas! Praad lendas ära. Missugune õnnetu, õnnetu päev! (Longib minema.)

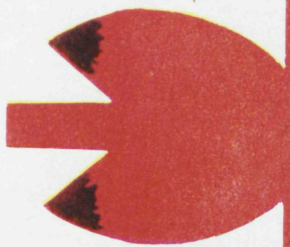
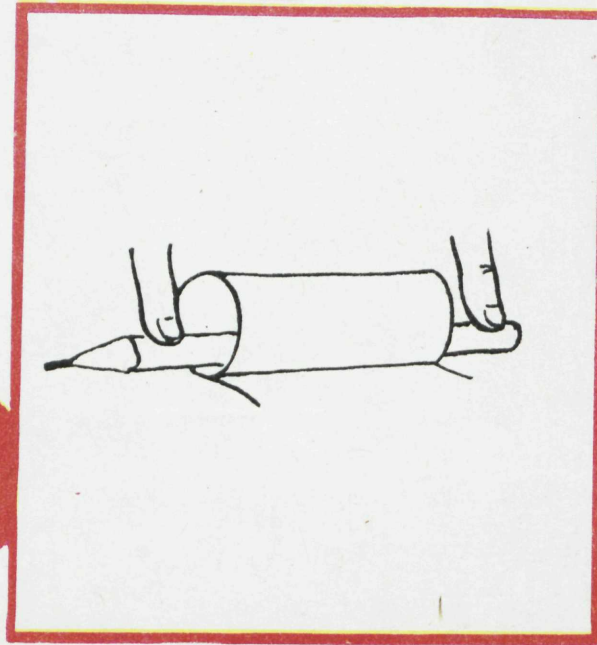
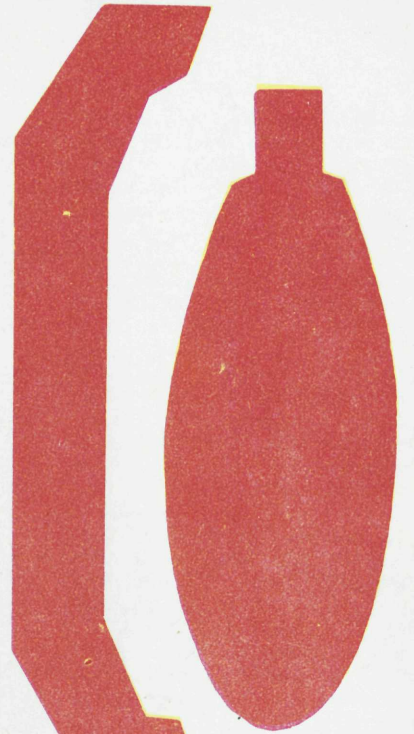
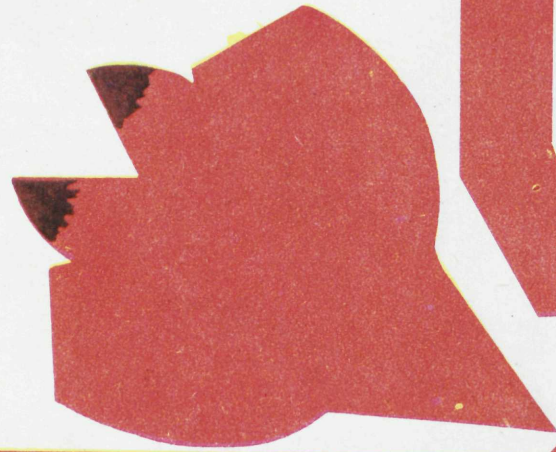
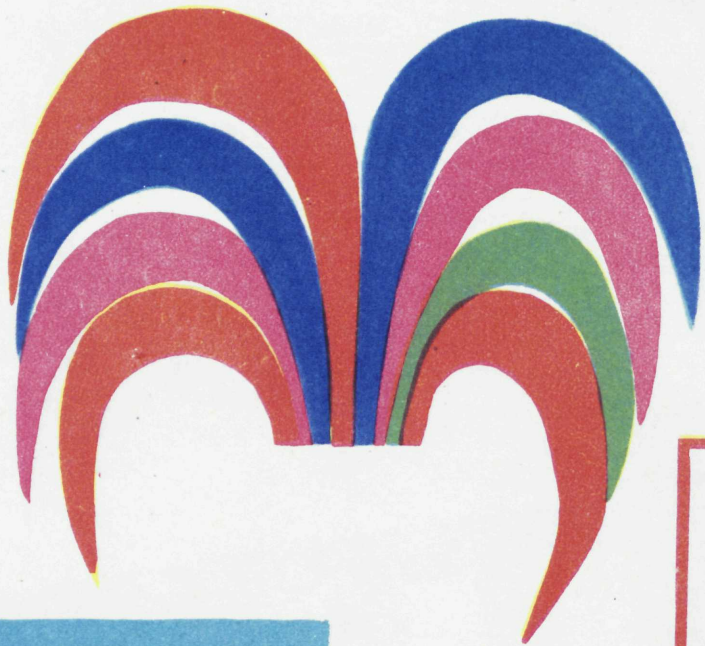
olid suured sõbrad. Kord juhtus aga niisugune lugu, et rasvatihane söi oma sõbra kogemata ära. Seda ebasõbralikku tegu nägid pealt üheksateist olevust: hiir, kass, kana, tuvi, siga, lõhe, alk, vau, tigu, hirv, nirk, vares, hunt, ahv, hani, lehm, karu, kits, siil. Kui tunnistajad õigetesse ruutudesse kirjutada, saame teada, kes oli rasvatihase sõber.

Kõrvalolevalt leheküljelt sa leidsid väikese muinasjutu. Kui sa endale rebase ja kuke teed ning nende kahekõne selgeks õpid, siis võid muinasjutuga esineda tähekeste koondusel. Kuidas teha rebast ja kukke?

Lõika välja kujundid, millest saad rebase. Kehakujundil näed valgeid jooni. Neisse lõika sälk. Nüüd keera keha torukujuliseks ja liimi kinni. Selleks et liim paremini pidama jääks, suru pliatsiga tugevasti liimitud servale. Tagajalad keera alla ja väljaulatuvad servad pista keha külgedel olevaisse sälkudesse. Ülemisse säлку pane saba. Joonte järgi murra esijalad ja liimi keha külge. Peapoolses keha küljes on kõrvakujund. See keera üles ja kinnita kõrvade vahel oleva ribaga säliku. Jääb veel pea kokku murda ja külge liimida ning rebane ongi valmis.

Kuke rohelised tiivad ja kollane tagaosaga murra alla ning liimi kinni. Valge kriipsu kohta lõika sälik. Sinna pista saba, mille eelnevalt oled keskelt kokku murdnud. Edasi sea joonte järgi kokku kuke pea ja kael ning pähe pane punane hari. Nüüd liimi kõik kinni. Jalgu on kaks paari. Need liimi kokku, siis on tugevamad. Jalad murra joonte järgi ja liimi kuke keha külge.

TÄHEKESE

LOOMAAED

Lille juurest lille juurde lendavad kirevate sulgedega koolibrid. Nad lehvivad imekiiresti tillukesti tiibu. Nii püsivad nad lillede ees õhus paigal. Mõnel koolibril on nokk sirge, mõnel kõver. Nad pistavad pika noka õiekarikasse ja imevad sealt magusat lõhnavat mett. See on nende toit.

Koolibrid on väiksemaid linde. Ühed on ainult metsmesilase suurused, teised pisut suuremad. Nad kaaluvad vaevalt nii palju kui 2-kopikane raha.

Need tillukesed kaunid linnud elavad soojades paikades Kesk- ja Lõuna-Ameerikas.

Joonistanud A. Saldre

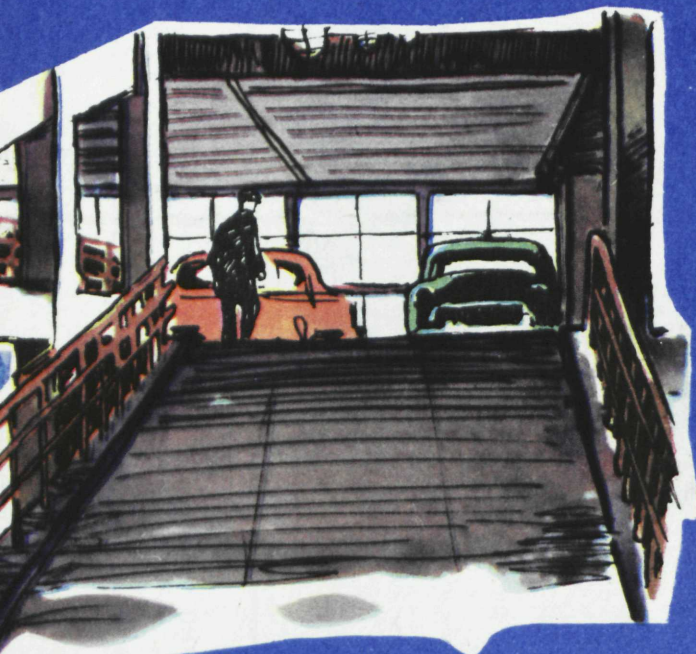
Tal on lai pardinokk. Sellepärast kutsutakse teda nokkloomaks. Nokkloom elab Austraalia jõgede ääres. Tema karusnahk on tumepruun ja tihe nagu samet. Ta ujub ja sukeldub hästi. Veedab kogu päeva vees. Otsib põhjamudast söögiks tigused. Öösel poeb jõekaldasse uuristatud koopasse magama. Nokkloom muneb kaks nahkjat muna. Nii-samuti kui lind haub ta neist pojad välja. Kui nokkloom hakkab poegi toitma, siis keerab ennast seljali. Tema rinnal on lohk nagu kauss. Sinna nõrgub piim, mida pojad suure aplusega lakuvad.

Esikaanel H. SAMPU
joonistus „Sukelduja”

И НДЕКС 78231
HIND 15 KOP.

SUUR MAJA. UKSE KÕRVAL SILT – „TALLINNA
TAKSOPARK“. SIIN ON SÕIDUAUTOD RAVIL,
KÄIVAD VANNIS JA PUHKAVAD.

AUTOD SÕIDAVAD MAJJA. KALLAKTEED
MÕÖDA KA TEISELE JA KOLMANDALE KORRU-
SELE. AUTOT HAKATAKSE VANNITAMA. NII
SUURES KAPIS, KUHU AUTO PARAJASTI MA-
HUB, LENDAVAD VEEJOAD ÜMBERRINGI. SIIS
VAATAVAD TÖÖMEHED, KAS EI PEAKS MOO-
TORIT RAVIMA VÕI TULEB RATASTEL KUMME
VAHETADA. KUI KÕIK ON KORRAS, SÕIDA3
AUTO SAALI PUHKAMA, ET VARSTI JÄLLE SÕITU
ALUSTADA.

Joonistanud V. TÕNISSON